

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 62g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (3) din
Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul
funcționarului public
*(procedura de contestare a sancțiunilor disciplinare aplicate
funcționarilor publici)*

CHIȘINĂU

8 iunie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 22 martie 2021,

Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 8 iunie 2021, în camera de consiliu,
Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (3) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ridicată de către dl avocat Nicolae Frumosu, în interesele dnei Elena Frumosu, în dosarul nr. 3a-1076/2020, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către un complet de judecată de la Curtea de Apel Chișinău format din dnii Anatolie Minciună, Ecaterina Palanciuc și Veronica Negru, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 8 septembrie 2018, dl Ion Varta a fost numit în funcția de director al Agenției Naționale a Arhivelor. Prin Ordinul nr. 84-p din 14 iunie 2019, dl Ion Varta a fost sancționat disciplinar, fiindu-i aplicată sancțiunea destituirii din funcția publică.

4. Dl Ion Varta a formulat o acțiune în instanța de judecată prin care a solicitat anularea ordinului referitor la destituirea sa din funcția publică și restabilirea sa în funcția deținută anterior. Totuși, având în vedere vacanța funcției de director al Agenției Naționale a Arhivelor, ca urmare a desfășurării unui concurs, Ministerul Justiției a angajat-o în această funcție pe dna Elena Frumosu. Așadar, dna Elena Frumosu a intervenit, în calitate de terț interesat, în procesul intentat de către dl Ion Varta.

5. Prin hotărârea judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 22 iulie 2020, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea dlui Ion Varta.

6. Nefiind de acord cu hotărârea judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din 22 iulie 2020, dl Ion Varta a contestat-o cu apel la Curtea de Apel Chișinău.

7. În cadrul examinării cauzei în procedura apelului, pe 24 februarie 2021, dl avocat Nicolae Frumosu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (3) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

8. Printr-o încheiere din 24 februarie 2021, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public sunt următoarele:

Articolul 60 Termenul de acțiune și contestarea sancțiunii disciplinare

„[...]”

(3) Actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.”

11. Prevederile relevante ale Codului administrativ, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, sunt următoarele:

Articolul 163 Neefectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile

„Procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei;

b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială;

c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.”

Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției afirmă că, interpretate în mod coroborat cu prevederile Codului administrativ, dispozițiile contestate nu stabilesc, cu suficientă precizie, dacă este necesară parcurgerea procedurii prealabile în vederea contestării actelor prin care au fost aplicate sancțiuni disciplinare.

Prin urmare, în opinia autorului excepției, norma nu întrunește exigențele de accesibilitate, previzibilitate și claritate.

13. Mai mult, norma contestată nu ar corespunde principiului unității materiei legislative și corelării normelor. De altfel, dispozițiile contestate operează cu noțiunea de „instanță de contencios administrativ”, însă Codul administrativ instituie doar regula specializării judecătorilor în materie de contencios administrativ.

14. Autorul excepției consideră că declararea neconstituționalității acestei norme va conduce la aplicabilitatea prevederilor Codului administrativ referitoare la condițiile de admisibilitate a unei acțiuni de contencios administrativ. Astfel, vor fi evitate interpretările contradictorii cu privire la necesitatea parcurgerii procedurii prealabile.

15. Potrivit autorului excepției, prevederile contestate contravin articolelor 20 alin. (2) și 23 alin. (2) din Constituție.

A. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ține de competența Curții Constituționale.

18. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 60 alin. (3) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Prevederile contestate stabilesc că actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege.

20. Autorul excepției ridică problema obligației reclamantului, în baza dispozițiilor contestate, de a parcurge sau nu procedura prealabilă în vederea contestării actului administrativ. În acest sens, articolul 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă dacă nu a fost epuizată procedura prealabilă. Având în vedere că obiectul cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate constituie o acțiune de contencios administrativ prin care se contestă un act de sancționare disciplinară, prevederile contestate sunt aplicabile la soluționarea acesteia, sub aspectul constatării admisibilității sau inadmisibilității acțiunii.

21. Curtea observă că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

22. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept din Constituție. Curtea trebuie să verifice, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință în vreun drept

fundamental (DCC nr. 63 din 11 iunie 2020, § 19; DCC nr. 64 din 11 iunie 2020, § 19; DCC nr. 27 din 16 februarie 2021, § 16).

23. Autorul excepției a invocat încălcarea articolelor 20 alin. (2) și 23 alin. (2) din Constituție, susținând că, fiind interpretate în mod coroborat cu prevederile Codului administrativ, dispozițiile contestate nu stabilesc, cu suficientă precizie, dacă este necesară parcurgerea procedurii prealabile în vederea contestării actelor prin care au fost aplicate sancțiuni disciplinare.

24. Curtea reamintește că excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată. De invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia, în caz contrar, acest instrument riscă să devină unul simulat, adică o *actio popularis*, pierzându-se, în aceste condiții, caracterul concret și efectiv al excepției (a se vedea DCC nr. 110 din 10 octombrie 2019, § 18 și DCC nr. 80 din 3 iunie 2021, § 18). În prezentul caz, excepția de neconstituționalitate a fost ridicată pentru protejarea drepturilor și intereselor unei persoane terțe, *i.e.* ale reclamantului.

25. În acest sens, Curtea constată că este inadmisibilă utilizarea instrumentului excepției de neconstituționalitate pentru apărarea unui drept care nu aparține autorului excepției, în vederea realizării propriilor interese.

26. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a articolului 60 alin. (3) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ridicată de către dl avocat Nicolae Frumosu, în interesele dnei Elena Frumosu, în dosarul nr. 3a-1076/2020, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 8 iunie 2021
DCC nr. 84
Dosarul nr. 62g/2021*